

mindre Kredsje i de næste 10 Aar vilde blive den samme som i de foregaaende. Jeg skal nævne et Par Exempler, der oplyser dette. (Vi har iøvrigt i Betænkningen henvist til det Bind af „Statistiske Meddelelser“ hvor der er en Sammenligning mellem Kommunernes Folketal i de forskjellige Aar.) Der er saaledes Ervæstskjøbing, som i 1840 havde 1,494 Indbyggere, i 1860 1,713, og som man altsaa maatte vente vilde blive ved at stige, men i Stedet derfor er den taget af i 1870 til 1,583 og i 1880 til 1,578. Jeg kan nævne en By paa Lolland, Rødby, der havde 1,578 Indbyggere i 1860, men kun 1,553 i 1870; man skulde derefter tro, at den var vedbleven at tage af eller i alt Fald havde staaet omtrent stille, men i 1880 havde den 1,796. Jeg kan paa Sjælland nævne Holbæk, der i 1860 havde 2,971 Indbyggere, men i 1870 kun 2,931, og saa i 1880 var gaaet op til 3,265. Saaledes kunde jeg gennemgaa Kjøbstæder i det hele Land, ja ikke blot Kjøbstæder, men ogsaa Landsfogne; der vil overalt vise sig Svingninger, saa at det er umuligt at sige: Her vil Befolkningen stige i samme Forhold som i de forløbne 10 Aar. Derfor er det nødvendigt i de enkelte Kommuner at gaa ud fra den sidste Folketælling, vi have, om vi end maa indrømme, at det er beklageligt, at der er gaaet saa lang Tid siden, men det er ikke Folkethingets Skyld, og nogenledes kan man dog komme til det Rette; det viste sig i 1849. Naar det ærede Medlem derefter opholdt sig ved, at vi have flyttet saa mange Valgsteder bort fra Kjøbstæder, maa man huske, hvad der ogsaa er fremhævet af et æret Medlem, at om man end vil tillægge Kjøbstæderne særlig politisk Begunstigelse, have de siden Valgkredsens Omlægning faaet en saadan med Hensyn til Valg til Landsthinget; men det skal jeg iøvrigt ikke lægge videre Vægt paa. Hvor en Kjøbstad virkelig er det naturlige Midtpunkt for en Valgkreds, skulle vi med Glæde lægge Valgstedet der, og vi have endog mange Steder beholdt Valgsted i Kjøbstæder, hvor det ikke er Tilfældet. Standerborg f. Ex. har hidtil ligget i en Udfant af en meget stor Kreds og vil efter vort Forslag ogsaa fremtidig komme til at ligge i Udfanten af sin Kreds, om end saa meget mindre. Vi have beholdt Valgstederne af Hensyn til det Bestaaende, hvor det kunde forsvares, men det vilde være urimeligt at sige, at f. Ex. Middelfart, der ligger i en Udfant af Kredsen, skulde være et ligesaa bevemt Valgsted som Nørreaaiby, der ligger nogenlunde midt i Kredsen, og ved en Jernbane er forbunden med Middelfart, saa man derfra meget let

kan komme til et saadant nyt Valgsted. Saaledes er der mange Tilfælde; men som sagt, det er ikke Hovedpunkter; det er den Slags Ting, man kan forhandle om; der maa man vel let blive enig, naar man blot har Vælgernes Tavs for Die. Men saa endte det da ogsaa med, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Gad) mente, at det Bedste var at blive staaende ved et fast Tal i Stedet for at lade det stige med Folketallet. Det viser netop, hvorledes de faste Principer, som han tidligere havde beraabt sig paa, skulde følges ved at gennemføre Grundloven; den bryder han selv saa meget som mulig. Han vil nu i Virkeligheden forandre Grundloven, og saa ere vi ude paa den vilbene Mark, og der komme vi ikke til Enighed, det har man fra samme Side, hvortil det ærede Medlem hører, tidligere erkjendt. Han stillede os i Udsigt, at vi skulde have større Kredsje med Forholdstalsvalgmaade, hemmelig Afstemning i Kommunerne, at man ikke skulde samles paa Valgdagen paa Valgstedet o. s. v. Det er altsammen Tanker, jeg kan sige hører Reaktionen til, men det er slet ikke de Tanker, der ligge i Grundloven fra 1849, og naar vi have nævnt hemmelig Afstemning i vor Betænkning, maa jeg dog sige, at vi kun have nævnt det som et Spørgsmaal, vi mente fortjente Overveelse. Vi have paa ingen Maade dermed tilkjendegivet, at dette Thing vilde give sin Tilslutning dertil; thi derom have vi Intet vidst. Jeg vil i Forveien sige, at hvis den ærede Minister, støttet af sine Venner, vil bringe Forslag frem om hemmelig Afstemning, maa han ikke beraabe sig paa, hvad der staar her, thi der er ikke sagt Noget om, at dette Thing vil billige den. Jeg kan have min personlige Mening derom, men jeg er slet ikke sikker paa, at den deles af Flertallet her i Thinget, og jeg er ikke en Gang sikker paa, at jeg vil kunne slutte mig dertil, naar jeg ser den Maade, hvorpaa det skal gennemføres. Der er ogsaa af flere Talere indvendt, at det ikke vilde være muligt at finde saa mange dygtige Kræfter, og at dette Thing ikke vilde vinde Noget ved at faae 35 nye Folkethingsmænd. Dertil vil jeg sige, at det skulde dog være mærkeligt, at naar de, der skrev Grundloven, mente, at man i 1848 kunde finde dygtige Repræsentanter for hver 12,000 Mennesker, skulde vi nu efter en Menneskealders Forløb med dens store Folkeudvikling, ogsaa i politisk Henseende, ikke kunne finde dygtige Repræsentanter for hver 16,000. Det er Noget, som jeg ikke kan tro er muligt. Vi ville ganske vist kunne finde dem, naar det skal være,